

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1239

20/12/2019

ქ. თბილისი

ხულოს მუნიციპალიტეტში, შპს „ენერჯი ინვესტი 2009“-ის „შუახევი-ხულოს (ხიჭაურის დასახლებიდან გოდერძის უღელტეხილამდე) 54 კმ. სიგრძის, P=6კვ/სმ² გაზგამანაწილებელი ქსელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „ენერჯი ინვესტი 2009“-ის მიერ გზშ-ს ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია შუახევი-ხულოს (ხიჭაურის დასახლებიდან გოდერძის უღელტეხილამდე) 54 კმ. სიგრძის, P=6კვ/სმ² გაზგამანაწილებელი ქსელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკრინინგის განცხადება.

2019 წლის 11 აპრილს შუახევისა და ხულოს მუნიციპალიტეტებში, შპს „გაზპროექტი 2009“-ის „შუახევი-ხულოს (ხიჭაურის დასახლებიდან გოდერძის უღელტეხილამდე) 54 კმ. სიგრძის, P=6კვ/სმ² გაზგამანაწილებელი ქსელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე“ გაცემულია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (N2-318 ბრძანება). ამასთან 2019 წლის 8 ივლისს შპს „გაზპროექტი 2009“-ის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების შპს „ენერჯი ინვესტი 2009“-ზე გადაცემის შესახებ გაცემულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანება N 2-624.

ზემოაღნიშნული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიხედვით, შუახევის მუნიციპალიტეტის ხიჭაურის დასახლებიდან გოდერძის უღელტეხილამდე დაგეგმილია დაახლოებით 54 კმ სიგრძის ბუნებრივი აირის მილსადენის მშენებლობა, რომლის განთავსება მოხდება შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ბათუმი-ანგისა-ახალციხე საავტომობილო გზის სავალი ნაწილიდან 0,5 – 2 მ-ის მოშორებით. გაზსადენი განთავსდება 1,2-1,4 მ სიღრმის და 0,5-0,7 მ სიგანის თხრილში. გაზსადენის საწყისი წერტილის კოორდინატებია X –223700, Y – 4614919, ხოლო საბოლოო X – 292533, Y-4611720.

ზემოაღნიშნულ გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებაში ასევე მითითებულია, რომ ხულო-ზარზმის საავტომობილო გზის რეკონსტრუქციის პროექტის განხორციელების შემთხვევაში მილსადენი მოქცეული იქნება რეკონსტრუირებული გზის დერეფანში. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ვინაიდან გოდერძის უღელტეხილი - კურორტი „გოდერძი“-მდე დაგეგმილი გზის მონაკვეთის რეაბილიტაცია ვერ განხორციელდა, სადაც მოქცეული უნდა ყოფილიყო გაზსადენის საპროექტო დერეფანიც, აღნიშნული მონაკვეთისათვის შეირჩა გაზსადენის ახალი 3.730 კმ სიგრძის ალტერნატიული ტრასა. შესაბამისად წარმოდგენილი სკრინინგის განცხადება ეხება გაზსადენის 54 კმ საპროექტო ტრასის ერთ-ერთი მონაკვეთის ცვლილებას (გოდერძის უღელტეხილი - კურორტი „გოდერძი“-მდე). აღნიშნული მონაკვეთისათვის შეიცვალა, აგრეთვე გაზსადენის

განთავსების თხრილის პარამეტრები. სკრინინგის განცხადების მიხედვით გაზსადენი განთავსდება $h=2$ მ სიღრმის და 0.8 მ სიგანის თხრილში. მილსადენი განთავსებული იქნება ქვიშის ფენაში, ხოლო დანარჩენის შევსება მოხდება ექსკავირებული ქანებით.

საპროექტო ცვლილების საწყისი წერტილის კოორდინატებია: X-291343; Y-4612435, ხოლო საბოლოო X-292598; Y-4611719. ახალი მონაკვეთის ალტერნატიული ტრასა გაივლის აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე (ნაწილობრივ სათხილამურო ტრასაზე). გაზსადენის $3,730$ კმ-ის სიგრძის ახალი მონაკვეთის სიახლოვეს არ გვხვდება მჭიდროდ დასახლებული პუნქტი.

გაზსადენის ტრასის მშენებლობის დაწყებამდე მოსამზადებელი სამუშაოები გულისხმობს: გაზსადენის ტრასისათვის სამშენებლო ზოლის გამოყოფას; გეოდეზიურ დაკვალვას; სამუშაო ადგილის მოწყობას; გაზსადენის ტრასის ზოლის და მისასვლელი გზების გასუფთავებას.

სამშენებლო მასალები (ძირითადად გაზსადენის მილები) დასაწყობდება სამშენებლო მოედანზე. სამშენებლო მოედანზე არ არის დაგეგმილი ბეტონის კვანძის ან სამსხვრევ-დამხარისხებელი საამქროს მოწყობა.

საპროექტო ტერიტორია გეომორფოლოგიური თვალსაზრისით მოიცავს გორაკ ბორცვიან რელიეფს. წარმოდგენილი სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, სამშენებლო სამუშაოების ჩატარებამდე საჭირო იქნება გეოლოგიური და გეომორფოლოგიური გარემოს კვლევა, შესაძლო რისკ-ფაქტორების გაანალიზება.

საპროექტო ცვლილების განხორციელების ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ემისიას და ხმაურის გავრცელებას ადგილი ექნება სამშენებლო ტექნიკის გამოყენების და ტვირთების ტრანსპორტირების პროცესში. ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ემისიების და ხმაურის გამომწვევი რაიმე სტაციონალური წყაროს დამონტაჟება არ იგეგმება. ცვლილების ფარგლებში შემოთავაზებული დერეფნის მოსახლეობიდან დაშორების მანძილის გათვალისწინებით მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე ჰაერის დაბინძურებით და ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

გაზსადენის ერთ-ერთი მონაკვეთის ახალ ტერიტორიაზე გადატანა არ არის დაკავშირებული თავდაპირველი პროექტით განსაზღვრულ ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების მნიშვნელობის ზრდასთან. საპროექტო დერეფნის სიახლოვეს არ არის ტყით მჭიდროდ დაფარული ტერიტორია, სადაც გაბატონებულია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობები. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საპროექტო არეალში გაზსადენის გაყვანის/მოწყობის ეტაპზე ცხოველთა სახეობებზე ზემოქმედების შერბილების მიზნით განსაზღვრულია ღონისძიებები, როგორცაა: ტრანსპორტის მოძრაობის მარშრუტის და სამშენებლო უბნების საზღვრების მკაცრი დაცვა; ორმოების ან/და ტრანშეების შემოზღუდა ცხოველების ჩავარდნის თავიდან აცილების მიზნით; სამუშაოები, რომლებიც იწვევენ ცხოველების ზედმეტად შეშფოთებას განხორციელდება რაც შეიძლება მოკლე ვადებში.

ცვლილებით გათვალისწინებული მილსადენის განთავსების დერეფნის სიახლოვეს არ მდებარეობს დაცული ტერიტორიები. საპროექტო ტერიტორიის დერეფანი გაივლის „ევროპის ველური ბუნების და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის შესახებ“ (ბერნის) კონვენციის შესაბამისად შექმნილ "ზურმუხტის ქსელის" შეთავაზებულ საიტთან

(გოდერძი GE0000026) სიახლოვეს (30 მ), თუმცა არ ხვდება უშუალოდ შეთავაზებული საიტის (გოდერძი GE0000026) გავლენის ზონაში.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, გაზსადენის ახალი 3,730 კმ-ის სიგრძის ტრასა არ კვეთს მდინარეებს და ბუნებრივ ხეებს, მდინარეების და ხეების კალაპოტებში სამუშაოების შესრულება არ მოხდება. აღნიშნულის შესაბამისად პროექტის განხორციელებით გამოწვეული ზემოქმედება ზედაპირული წყლის ობიექტზე მოსალოდნელი არ არის.

გაზსადენის მოწყობის ეტაპზე მოსალოდნელია გარკვეული რაოდენობის როგორც სახიფათო, ასევე არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. ჩასატარებელი სამუშაოების მასშტაბიდან გამომდინარე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება ნარჩენების წარმოქმნის კუთხით მოსალოდნელი არ არის, ამასთან სკრინინგის განცხადების მიხედვით, მოწყობის ეტაპისათვის მოხდება ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება.

გაზსადენის ახალი ალტერნატიული მონაკვეთის გაყვანის დროს ადგილი ექნება ახალი ტერიტორიის ათვისებას, თუმცა საპროექტო მონაკვეთის სიგრძის გათვალისწინებით (3.730კმ) ახალი ტერიტორიის ათვისებით გამოწვეული მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. გარკვეული სახის ზემოქმედებაა მოსალოდნელი ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით ტერიტორიის შესწავლის შედეგად ხილული ისტორიულ-არქეოლოგიური ძეგლები არ გამოვლენილა. მოწყობის პროცესში რაიმე არტეფაქტის გვიანი გამოვლენის შემთხვევაში საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებული იქნება მოიწვიოს ამ საქმიანობაზე საქართველოს კანონმდებლობით უფლებამოსილი ორგანოს სპეციალისტები, არქეოლოგიური ძეგლის მნიშვნელობის დადგენისა და სამუშაოების გაგრძელების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღებისათვის.

პროექტის სპეციფიკიდან გამომდინარე გაზსადენის გაყვანის, გამოცდის და ექსპლუატაციის პროცესში სხვადასხვა სახის ავარიის რისკები არსებობს. თუმცა აღნიშნული არ განსხვავდება თავდაპირველი პროექტით გათვალისწინებული რისკებისაგან.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის, ასევე ახალი საპროექტო მონაკვეთის მანძილის და ჩასატარებელი სამუშაოების მასშტაბების გათვალისწინებით, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით გამოწვეული მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე არ არის მოსალოდნელი.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სამინისტრომ უზრუნველყო სკრინინგის განცხადების თავის ოფიციალურ ვებგვერდზე და ხულოს მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები დაინტერესებული საზოგადოების მხრიდან სამინისტროში არ დაფიქსირებულა.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ხულოს მუნიციპალიტეტში, შპს „ენერჯი ინვესტი 2009“-ის “შუახევი-ხულოს (ხიჭაურის დასახლებიდან გოდერძის უღელტეხილამდე) 54 კმ. სიგრძის, P=6კგ/სმ² გაზგამანაწილებელი ქსელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება არ დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „ენერჯი ინვესტი 2009“-მ წარმოდგენილი ცვლილებების გათვალისწინებით მშენებლობის დაწყებამდე ჰიდრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს ცვლილებას დაქვემდებარებული მონაკვეთისათვის დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრა;
3. შპს „ენერჯი ინვესტი 2009“-მ სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 3 თვის ვადაში წარმოდგენილი ცვლილებების გათვალისწინებით, უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული რეკულტივაციის გეგმის სამინისტროსთან შეთანხმება;
4. შპს „ენერჯი ინვესტი 2009“ ვალდებულია საქმიანობა განახორციელოს 2019 წლის 11 აპრილის (ბრძანება N2-318) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად, წარმოდგენილი ცვლილებების გათვალისწინებით;
5. შპს „ენერჯი ინვესტი 2009“-სათვის ზემოაღნიშნული პირობები წარმოადგენს 2019 წლის 11 აპრილის (ბრძანება N2-318) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით განსაზღვრული პირობების განუყოფელ ნაწილს და მათი შესრულება სავალდებულოა ობიექტის მშენებლობა-ექსპლუატაციის დროს;
6. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ენერჯი ინვესტი 2009“-ს;
7. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ენერჯი ინვესტი 2009“-ის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
8. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ხულოს მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საინფორმაციო დაფაზე;
9. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი